

**Sprawozdanie z realizacji Gminnego
Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Sędziejowice na lata
2021-2025 za rok 2022**

Sędziejowice, marzec 2023

Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 został przyjęty Uchwałą Nr XXXV/271/21 Rady Gminy Sędziejowice z dnia 30 września 2021 r.

Celem głównym Programu jest Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz rozwój skutecznego systemu wsparcia i interwencji dla osób doznających i stosujących przemoc.

Program określa również **cele szczegółowe**:

1. Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie przemocy w rodzinie, sposobów jej przeciwdziałania oraz zwiększenie wrażliwości społecznej.
2. Zapewnienie możliwości wsparcia dla osób doznających przemocy i działań wobec osób stosowanych przemoc.
3. Zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy w rodzinie poprzez współpracę międzyinstytucjonalną oraz podnoszenie kompetencji osób zajmujących się wsparciem.
4. Monitorowanie działań oraz ocena natężenia zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy.

Adresatami Programu są rodziny i osoby, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osoby zagrożone przemocą, osoby stosujące przemoc w rodzinie, świadkowie przemocy w rodzinie, dzieci i młodzież, przedstawiciele instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

Realizatorzy Programu: Urząd Gminy, Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sędziejowicach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziejowicach, Punkt Konsultacyjny, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sędziejowicach, placówki oświatowe na terenie gminy, Gminny Ośrodek Zdrowia w Sędziejowicach, Komendę Powiatową Policji w Łasku, Sąd Rejonowy i Prokuraturę Rejonową w Łasku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łasku, Poradnię Uzależnień w Łasku, organizacje pozarządowe oraz sołtysów i rady sołeckie.

Monitorowaniem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań zajmuje się Koordynator – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sędziejowicach. Zgodnie z zapisami Gminnego Programu, Zespół Interdyscyplinarny corocznie w terminie do dnia 31 marca przedkłada Radzie Gminy Sędziejowice sprawozdanie z realizacji Programu.

I. Realizacja celów Programu:

CEL GŁÓWNY:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz rozwój skutecznego systemu wsparcia i interwencji dla osób doznających i stosujących przemoc.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie przemocy w rodzinie, sposób jej przeciwdziałania oraz zwiększenie wrażliwości społecznej:
 - w roku sprawozdawczym prowadzono działania informacyjne dla ofiar i sprawców przemocy;
 - edukacja społeczności lokalnej, w tym edukacja dzieci i młodzieży w szkołach nt. przemocy poprzez: rozdawanie ulotek, pogadanki z pedagogami i policjantami;
 - rozpowszechnianie informacji dot. telefonu zaufania: Niebieska Linia na stronach internetowych.

2. Zapewnienie możliwości wsparcia dla osób doświadczających przemocy i działań wobec osób stosujących przemoc:

- praca socjalna prowadzona przez pracowników tut. Ośrodka Pomocy Społecznej w rodzinach uwikłanych w różnego rodzaju konflikty;
- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego m. in dla osób dotkniętych i stosujących przemoc;
- motywowanie do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc – nie było chętnych osób;
- udzielanie pomocy rodzinom doświadczającym przemocy poprzez realizację procedury „Niebieska Karta”.

3. Zwiększenie skuteczności ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie poprzez współpracę międzyinstytucjonalną oraz podnoszenie kompetencji osób zajmujących się wsparciem:

- organizowanie szkoleń dla osób zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych w 2022 roku uczestniczyli wraz z członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniu stacjonarnym pt. „Skuteczna działalność pomocowa – praktyka działania KRPA oraz Zespołu Interdyscyplinarnego”. Ponadto pracownicy GOPS uczestniczyli w szkoleniu on-line pn. „Niebieska karta -Jakie dokumenty gromadzić i jak przygotować się do kontroli? Komu i na jakiej podstawie udostępniać dane osobowe? Jak prawidłowo realizować procedurę, aby nie narazić się na zarzuty? Jak zapowiadane zmiany w ustawy o przeciwdziałaniu przemocy wpłyną na realizację Procedury NK?”

4. Monitorowanie działań oraz ocena natężenia zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy:

- liczba interwencji związanej z przemocą Komisariatu Policji w Widawie 65 interwencji domowych, w tym 18 dot. przemocy domowej.
- monitorowanie procedury „Niebieska Karta”

Członkowie grupy roboczej monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy. Po sporządzeniu Niebieskiej Karty A zostaje powołana grupa robocza – specjaliści z różnych obszarów działania (np. pracownik socjalny, funkcjonariusz policji), podejmujący działania zmierzające do ustania przemocy w rodzinie. Członkowie ustalają plan działania w danej procedurze. Określają częstotliwość monitoringu sytuacji rodziny. Na tym etapie mogą podjąć decyzję o prowadzeniu monitoringu po zakończeniu procedury. Okres monitorowania wynosi zazwyczaj około 3 miesięcy. Sytuację rodziny monitoruje pracownik OPS, który zajmuje się sprawami pomocy w danym ośrodku.

Po zakończeniu okresu monitorowania, w sytuacji gdy rodzina korzysta ze wsparcia danego OPS sytuację rodziny może monitorować pracownik socjalny, prowadzić rozmowy i na bieżąco być w sytuacji rodziny.

Po ustaniu procedury NK, rodzinę odwiedza również policjant dzielnicowy. W tym przypadku długość monitoringu zależna jest od wielu okoliczności np. od konfliktu z prawem w rodzinie.

Procedura Niebieskiej Karty jest zakończana, gdy przemoc w rodzinie ustanie i zachodzi przypuszczenie, że zjawisko to w określonej rodzinie już nie wystąpi. Nie jest również błędem, jeżeli członkowie grupy roboczej z chwilą podejmowania decyzji o zakończeniu prowadzenia działań w danej rodzinie postanowią zakończyć monitoring.

II. Zespół Interdyscyplinarny

Podstawą prawną funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Sędziejowicach jest:

- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.)
- Zarządzenia zmieniającego Nr 87/19 z dnia 17 października 2019 na Zarządzenie Nr 213/19 Wójta Gminy Sędziejowice z dnia 21 grudnia 2020r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego dla Gminy Sędziejowice na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Regulaminu działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w Gminie Sędziejowice.
- Uchwały Rady Gminy Sędziejowice Nr V/33/11 z dnia 24 marca 2011r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

1. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji łącząca swoje zasoby na zasadzie systemowej współpracy, w celu niesienia pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałaniu zjawisku przemocy na terenie gminy Sędziejowice.

Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Nr 87/19 Wójta Gminy Sędziejowice z dnia 28 października 2019 r. w skład którego wchodzi:

1. Monika Aleksandrowicz (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej)
2. Aleksandra Polak (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej)
3. Beata Piechulska (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)
4. Marta Smolak-Pałatyńska (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)
5. Kamil Mocherek (Komisariat Policji w Widawie)
6. Anna Kruszyńska (ZSR im. Władysława Grabskiego w Sędziejowicach)
7. Anna Kowalczyk (Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1)
8. Ryszard Cyran (Zespół Szkół w Marzeninie)
9. Anna Mentelska-Plichta (Prokuratura Rejonowa w Łasku)
10. Katarzyna Mikła (Gminny Ośrodek Zdrowia)
11. Justyna Kmieciak (Stowarzyszenie Sędziejowice na plus)
12. Arkadiusz Glinkowski (Sąd Rejonowy w Łasku)

Z upływem czasu skład Zespołu ewaluował. W czasie funkcjonowania powołanego zespołu zaszły zmiany: z członkowska zrezygnowali Pani Anna Mentelska-Plichta oraz Justyna Kmieciak. Na wniosek pracodawcy ZSR w Sędziejowicach odwołano Panią Annę Kruszyńską i powołano Wioletę Zięterską.

Od 28 września 2022 r. Zespołu pracuje w składzie:

1. Monika Aleksandrowicz (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej)
2. Aleksandra Polak (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej)
3. Beata Piechulska (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)
4. Marta Smolak-Pałatyńska (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)
5. Kamil Mocherek (Komisariat Policji w Widawie)
6. Wioletta Zięterska (ZSCKR im. Władysława Grabskiego w Sędziejowicach)

7. Anna Kowalczyk (Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1)
8. Ryszard Cyran (Zespół Szkół w Marzeninie)
9. Katarzyna Mikła (Gminny Ośrodek Zdrowia)
10. Arkadiusz Glinkowski (Sąd Rejonowy w Łasku)

2. Zadania podejmowane na terenie Gminy Sędziejowice.

Zespół Interdyscyplinarny podejmuje działania określone § 11-16 rozporządzenia w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

Zespół funkcjonujący na terenie gminy Sędziejowice ma za zadanie integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art.9a ust.3 i 5 ustawy, oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół jest odpowiedzialny za strategię rozwiązywania problemów wynikających z przemocy, ustalenia procedur i podejmowanie decyzji mających wpływ na realizację zadań. W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach, przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołuje grupy robocze. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy a także podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska Karta”.

3. Działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc w rodzinie to intencjonalne, jednorazowe albo powtarzające się działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające osoby z rodziny na niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną. To działania powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym i psychicznym, wywołuje cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy mają bardzo szeroki zakres. Obejmują działania profilaktyczne, interwencyjne i administracyjne. Zarówno interwencja jak i administracja jest realizowana zgodnie z przepisami prawa. Znaczące są działania profilaktyczne, które polegają na edukacji środowiska lokalnego oraz wspieraniu rodziny w wypełnianiu jej najważniejszych funkcji zanim pojawią się problemy zagrożenia przemocą domową.

Zatem rolą pracownika socjalnego było zadbanie o kompleksowe wsparcie rodziny pomimo trudności. Zachowując zasady wzajemnego bezpieczeństwa opracowano system współpracy na rzecz rodziny, počawszy od specjalistów tj. psycholog oraz przedstawicieli podmiotów działających na rzecz rodziny, w tym placówki oświaty, ochrony zdrowia, policji, sądu. Pomimo trudnych okoliczności, udało się realizować działania na rzecz rodzin zgodnie z wcześniejszym planem, który ze względu na wprowadzane ograniczenia trzeba było często weryfikować.

W 2022 r. Zespół Interdyscyplinarny odbył 4 posiedzenia.

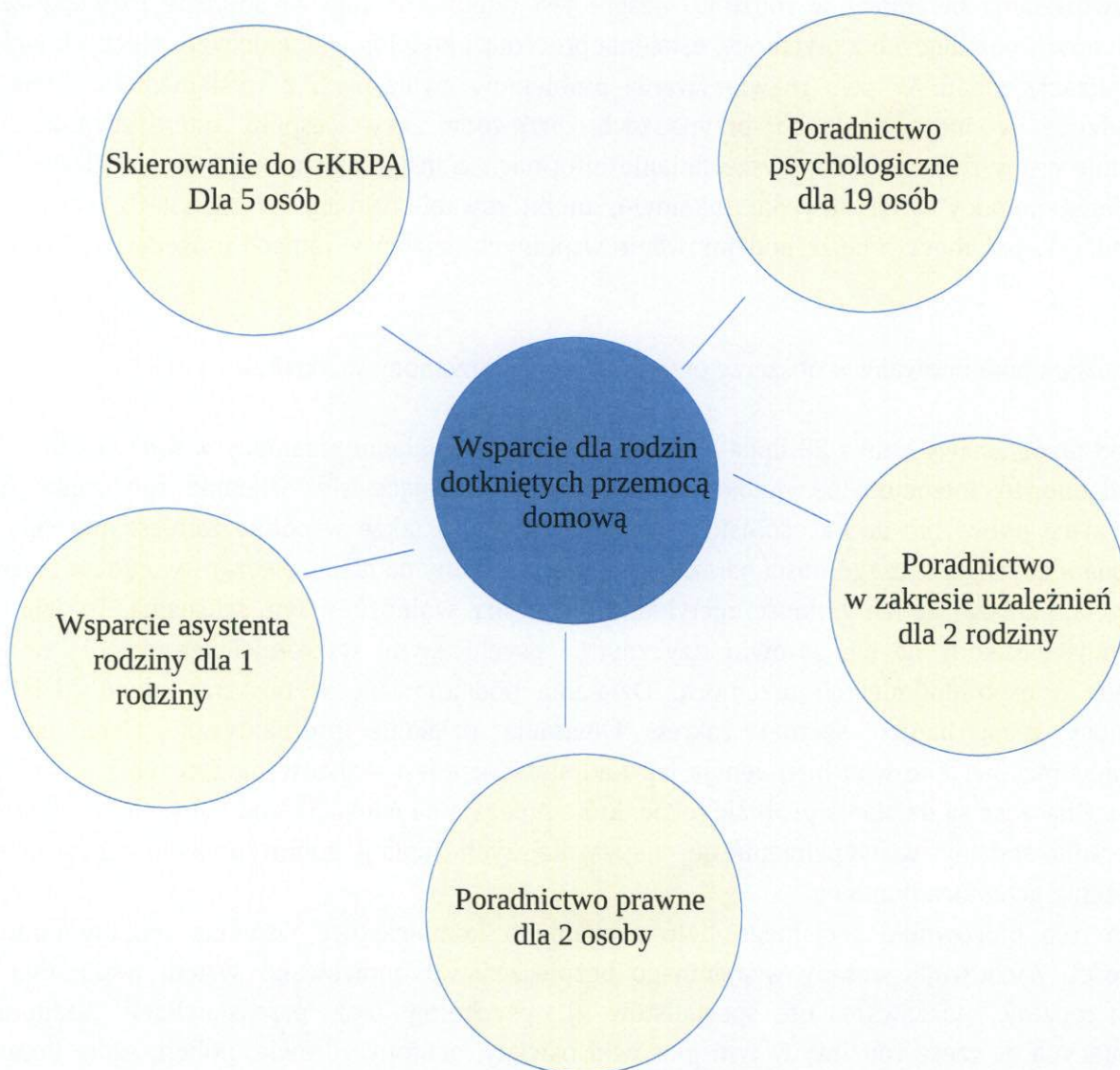
Powołano 12 Grup Roboczych.

Przewodniczący powołał ogółem 12 grup roboczych z wypełnieniem „Niebieskiej Karty C”, na którą była każdorazowo zapraszana osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta

przemocą w rodzinie, a także grupy robocze z wypełnieniem „Niebieskiej Karty- D”, na które wzywa się osobę co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Plan działań w stosunku do osoby stosującej przemoc w rodzinie jest ustalany bez względu na stawiennictwo tej osoby. W wielu przypadkach tzw. sprawcy nie kwalifikują popełnionych przez siebie czynów jako przemocy, unikają współpracy z członkami grup roboczych, nie stawiają się na wysyłane im zaproszenia.

III. Działania pomocowe prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziejowicach oraz w Punkcie Konsultacyjnym w odniesieniu do osób uwikłanych z problemem przemocy w rodzinie.

IV. Procedura „Niebieska Karta”

Podczas pierwszego kontaktu z osobą doznającą przemocy otrzymuje ona formularz „Niebieska Karta - B”, opisujący najważniejsze przestępstwa związane z przemocą domową wraz z informacją

o miejscach na terenie Gminy Sędziejowice i powiatu łaskiego, do których może zwrócić się o pomoc.

Po wypełnieniu „Niebieskiej Karty - A” oryginał dokumentu niezwłocznie (w ciągu 7 dni) jest przekazywany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Sędziejowicach.

Dla każdej rodziny Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołuje indywidualnie grupę roboczą, której przekazuje „Niebieską Kartę – A” (w ciągu 3 dni).

Grupa robocza spotyka się z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie oraz osobą, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, m.in. w celu uzupełnienia informacji na drukach „Niebieskiej Karty - C” i „Niebieskiej Karty - D” oraz opracowania i realizacji planu pomocy rodzinie. Spotkania są organizowane w taki sposób, aby zagwarantować osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie poczucie bezpieczeństwa i nie narażać jej na spotkanie ze sprawcą. Osobę, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie na spotkanie grupy roboczej zaprasza Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Sędziejowicach.

Wszczęcie i prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” nie wymaga zgody osoby, co do której istnieje podejrzenie, że została dotknięta przemocą w rodzinie. W trakcie prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” należy podjąć działania motywujące osobę do współpracy.

Zakończenie procedury wymaga wskazania przesłanki do zakończenia, określonej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz jednogłośnej decyzji przy obecności wszystkich członków grupy roboczej.

W roku sprawozdawczym do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ogółem wpłynęło 12 Niebieskich Kart założonych przez policję oraz 1 Karta założona przez pracownika socjalnego.

W 2022 r. prowadzono procedury „Niebieska Karta w 12 rodzinach z czego:

- w 2 rodzinach kontynuowano procedurę Niebieskiej Karty rozpoczętą w 2021r.
- w 10 rodzinach Niebieskie Karty założono w 2022r.
- w 1 rodzinie procedowano 2 NK w jednym czasie, gdzie dotkniętym przemocą był mąż oraz żona.

Na terenie Gminy prowadzona jest dystrybucja ulotek i informacji (na stronie BIP i tablicy ogłoszeń GOPS) na temat przemocy, jej skutków, możliwości uzyskania pomocy.

V. Podsumowanie

Reasumując w 2022 roku występuje przemoc fizyczna (13 osób) we wszystkich rodzinach objętych procedurą „Niebieskiej Karty” oraz 12 osób doznało przemocy psychicznej. W rodzinach objętych procedurą zwykle występuje dwie lub kilka form przemocy. Analizując sytuację środowisk z problemem przemocy nie można pominąć struktury rodziny. Problem przemocy w gminie Sędziejowice najbardziej dotyczy rodzin, z problemem uzależnienia. W grupie osób stosujących przemoc aż 8 osób było pod wpływem alkoholu w trakcie interwencji służb społecznych. Wśród NK występują rodziny z jednym i dwójką dzieci (5 rodzin) i w rodzinach wielodzietnych (2 rodziny).

Analizując sytuację ekonomiczną rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, zauważalny jest fakt, że problem dotyczy w zdecydowanej większości środowisk z poza systemu pomocy społecznej (12 rodzin), natomiast tylko 1 rodzina były objęta pomocą społeczną. Zatem sytuacja ekonomiczna nie warunkuje wystąpienia problemu przemocy domowej.

Wśród domniemanych sprawców przemocy są głównie mężczyźni (12 osób) oraz 1 kobieta. W kategorii grupy wiekowej wśród domniemanych sprawców przemocy dominują osoby w wieku

40-50 lat (8 osób). Wśród domniemanych ofiar przemocy są kobiety (12 osób) oraz 1 mężczyzna. Wśród ofiar przemocy dominują osoby w wieku 60 +. Przemoc stosowana jest wobec partnerów/małżonków oraz dorosłych dzieci stosunku do rodziców (matek).

Analizując sytuację na rynku pracy domniemanych ofiar przemocy należy zauważyć, że 7 osób ze wskazanej grupy pracuje zawodowo, 6 osób jest biernych zawodowo (w tym osoby bezrobotne, renciści, emeryci).

Każdorazowo ofiary przemocy domowej i sprawcy przemocy mogli liczyć na wsparcie lokalnych służb i instytucji, które na co dzień zajmują się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sędziejowice.

Sytuacja rodzin w których występuje zjawisko przemocy i jest wszczęta procedura „Niebieska Karta” systematycznie były monitorowane przez pracowników socjalnych i dzielnicowego Komisariatu Policji w Widawie.

Sporządziła:

Monika Aleksandrowicz
Zastępca Przewodniczącego
Zespołu Interdyscyplinarnego